

Motion till riksdagen

1988/89:Jo210

av Gunhild Bolander (c)
Sockerbetsodlingen på Gotland

Sockerbetsodlingen och sockerframställningen vid Roma sockerbruk har mycket stor betydelse för sysselsättningen på Gotland. Detta har statens industriverk slagit fast i SIND PM 1985:6, Avstamp Gotland, där man betonade att jordbruket på Gotland bör garanteras utrymme för en fortsatt och minst oförändrad produktion av animalier och socker.

Roma sockerbruk har 120 heltidsanställda och 50-60 personer i säsongsarbete under de tre månader som bruket är i drift. Det ger också arbete motsvarande 155 årsanställda i övrigt näringsliv såsom underleverantörer, entreprenörer och åkare. Osäkerheten om brukets framtid medför att Sockerbolaget inte har tillåtit större investeringar.

Sockerbetsodlingen har utomordentligt stor betydelse för 800 lantbrukares sysselsättning och inkomst. 4 200 ha av den bättre åkerarealen används för odlingen. Betkampanjen 1988 gav ett av de mest lyckade säsongsresultaten både kvalitativt och kvantitativt. Eftersom de gotländska odlarna använder flytgödsel i mindre omfattning håller betkvaliteten alltid en hög sockerhalt i förhållande till övriga odlarlän.

För att de anställda vid bruket ska kunna känna trygghet i anställningen och för att odlarna ska våga satsa på en rationell och modern maskininvestering måste de nuvarande avtalsperioderna förlängas till att omfatta 10-årsperioder i varje steg. En låg självförsörjningsgrad ökar Sveriges importberoende. Redan idag är Sverige ett av de mest importberoende länderna i Europa. Det finns anledning för riksdagen att slå fast en självförsörjningsgrad på 95 % för att göra landet mindre sårbart i en krissituation.

För att utnyttja Roma sockerbruks kapacitet och därmed minska den företagsekonomiska belastningen som en inte fullt utnyttjad kapacitet utgör är det nödvändigt att låta odlarna på Gotland slippa kvotering av arealen eftersom detta medverkar till att begränsa utvecklingsmöjligheterna. En sockerbetsareal upp till ca 5000 ha skulle möjliggöra en bättre ekonomi för Romabruket. Detta skulle medverka till ett långsiktigt, livskraftigt sockerbruk på ön och en fortsatt möjlighet till utkomst för ett stort antal lantbrukare i ett län där alternativa sysselsättningar är mycket begränsade i förhållande till övriga län där det förekommer sockerbetsodling. Ur regionalpolitisk synpunkt så är en satsning på Romabruket väl använda statliga medel.

Länsstyrelsen på Gotland anser att sockerbetsodling är en mycket viktig del i jordbruket och att det krävs mycket starka ekonomiska och andra skäl för att minska odlingen. Sockerbetsodlingen och sockerindustrin på Gotland har sådan regionalpolitisk betydelse i jämförelse med övriga berörda

regioner att en eventuell nedläggning av Romabruket inte kan diskuteras.
Denna uppfattning står en total politisk enighet bakom.

Mot. 1988/89
Jo210

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en 95-procentig självförsörjningsgrad i sockerproduktionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökad sockerbetsareal på Gotland,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av längre avtalsperioder.

Stockholm den 19 januari 1989

Gunhild Bolander (c)